

OILA VA MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI HAMKORLIGIGA
ZAMONAVIY YONDASHUV

Hasanova Irodaxon Najmiddin qizi

University of Business and Sciens nodavlat
oliy ta'lif muassasasi o'qituvchisi

Annotatsiya: Bolalarning maktab ta'limga tayyorlashda, oila va maktabgacha ta'lif tashkiloti hamkorligini mustahkamlashda zamonaviy metod va usullardan foydalanishning samarasi beqiyosdir. Ushbu maqolada, oila va maktabgacha ta'lif tashkiloti hamkorligini mustahkamlashda zamonaviy metod va usullardan foydalanishning shakl va usullari keltirilgan

Tayanch so'zlar: hamkorlik, oilani mustahkamlash, bola tarbiyasi, davlat va jamiyat, bolaning ijobiy fazilatlari, metod, usul,yahshi fazilatlar,ma'suliyat.

**СОВРЕМЕННЫЙ ПОДХОД К СОТРУДНИЧЕСТВУ СЕМЬИ И
ДОШКОЛЬНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ**

Хасанова Иродахан Наджмиддиновна

Негосударственный университет бизнеса и науки преподаватель высшего
учебного заведения

Аннотация: Неоценима эффективность современных методов и приемов в подготовке детей к школьному обучению, в укреплении сотрудничества семьи и дошкольного образования. В данной статье представлены формы и методы использования современных методов и приемов в укреплении сотрудничества семьи и дошкольной организации

Ключевые слова: сотрудничество, укрепление семьи, воспитание ребенка, государство и общество, положительные качества ребенка, метод, хорошие качества, ответственность

**MODERN APPROACH TO FAMILY AND PRESCHOOL
ORGANIZATION COOPERATION**

Hasanova Irodaxon Najmuddin qizi

University of Business and Sciences

non-governmental teacher of a higher education institution

Annotation: The effect of using modern methods and methods in preparing children for school education, strengthening the cooperation of the family and preschool organization is incomparable. This article presents the forms and methods of using modern methods and methods in strengthening the cooperation of the family and preschool organization.

Base words: cooperation, strengthening the family, child education, state and society, positive qualities of the child, method, method, good qualities, responsibility.

Ma’naviy tarbiyani bolaga o’tmishda Vatan ravnaqi, el-yurt tinchligi va farovonligi yo‘lida kurashgan xalq qahramonlari haqida gapirib berish, davlatimizning ramziy belgilari bilan tanishtirish, mustaqillik, Vatan haqidagi she’r va qo`shiqlarni yod oldirish, qadriyat va an’alarimizni o’rgatish orqali singdirish mumkin. Oilaviy tarbiya jarayonida shaxsning bir qator axloqiy jihatlari shakllanadi-ki boshqa hech qaysi tarbiya obyekti oiladagidek yuqori natija bermaydi. Bolani maktabga tayyorlashda oilaning o‘rni juda kattadir. Bola tarbiyasida oilaning barcha a’zolaridan nafaqat bolalarga nisbatan to‘g‘ri munosabatni, balki ularning taqdiri uchun yuksak ma’suliyat hissini ham talab qiluvchi qiyin va murakkab ishdir. Oila bolani maktabga tayyorlashda tarbiyani har tomonlama, jumladan ma’naviy, axloqiy, aqliy, estetik, jismoniy va mehnat tarbiyalarini birgalikda olib borish yaxshi samara beradi. Ularga

insonparvarlik, mehr-muruvvat, rahm-shafqat, hamdardlik, muomala madaniyati, burchi va sadokat minnatdorchilik kabi insoniy fazilatlar turadi. Kelajak avlodga estetik tarbiya berishda ham oilaning muhim o‘rnı bor. Oila davrasida qo’shiqlar kuylanishi, biror ertak yoki asarni oila davrasida o‘qish, birga spektakl va kino ko‘rish va tahlil qilish, kiyinish madaniyatini shakllantirish, oilada gullar parvarish qilishga o’rgatish, rasm solish va hakozolar bolani estetik tarbiyasini shakllantirishdagi jihatlardir. Ota-onalar voyaga etayotgan farzandlarining jismoniy barkamolligiga o‘ta ma’suliyat bilan qarashlari lozim. Masalan: ertalabki badan tarbiya mashqlarini bolalar bilan birgalikda bajarish, to‘g‘ri va vitaminlashtirilgan ovqat berish, dam olishni, uyquni to‘g‘ri tashkil etish vaqtida shifokor nazoratidan o‘tkazishlari zarur. Bola hayotida mehnat tarbiyasi muhim sanaladi. Bolalarni mehnatga muhabbat ruhida tarbiyalash, ularda mehnat qilish odobini shakllantirish va ko‘nikmalar hosil qilishda, ularning qiziqishlari hisobga olingandagina erishiladi. Maktabgacha yoshdagি bolaning mактаб та’limiga o‘tishi hamisha uning hayoti, axloqi, qiziqishi va munosabtalarida anchayin jiddiy o‘zgarishlarni yuzaga chiqaradi. Shuning uchun bolani maktabgacha ta’lim yoshidayoq bolani mактаб та’limiga tayyorlash, uni uncha qiyin bo‘lmagan bilim, tushuncha, ko‘nikma va malakalar bilan tanishtirish lozim.

Xalq, axloqiy mezonlari ko‘hna ona zamin bilan, Vatan deb atalmish mo’jiza bir diyor bilan, uning jonli va jonsiz xil’qati, quyoshi, havosi, bulog’u daryolariga ruxiy rishtalar bilan bog’langan. Bu rishtalar xuddi ona vujudidan hayot nurini oluvchi bola kindigi singari ona zaminga ulangan. Ana shuning uchun axloqiy tasavvurlarimiz, adab maktabimiz pirovard natijada millat uchun, uning obro‘sı va istiqboli uchun xizmat qilsagina boshqalarda ehtirom va havas tuyg’ularini o‘yg’otadi; ana shundagina millat o‘z o‘tmishini, taqdirini, urf-odatlarini unutmaydi. Yaxshi fazilatlar, odatlar, an’analar va iymonli kishilar siy়mosi avlodlar yo‘lini shamchiroq, yanglig‘ yoritib boradi.

Dunyoda shunday bir kitob borki, u hech qachon o‘qib tugatilmaydi, shunday bir musiqa asari borki, uni oxirigacha ijro etib bo‘lmaydi. Bu xalq, millat hayoti, taqdi’ri, urf-odatlaridir.

Mustaqillik tug'ilgan tillarni biyron qilib yubordi, egilgan bilaklarga kuch berdi, orzumand nigohlarga nur bag'ishladi, tafakkur ufqini kengaytirdi, millat taqdiri va insoniy ideallar qismatiniadolat va istiqbol tarozisi ustiga qo'ydi. Shu bois, ba'zi unutilgan yoki odatiy bir yusindagi fazilatlarimiz, ahloqu odob sohasidagi bebahomulkimizni eslash qanchalik ko'ngilni yashnatib yuborsa, zamona zayli bilan xalqimizga kirib qolgan yoki ta'bimizni xira qilayotgan jihatlar shunchalik dilimizga ozor beradi. Vatan-ostonadan boshlanadi. Demak, Vatan oila ostonasidan boshlanadi. Vatanparvarlik, milliy g'urur, milliy o'zlikni anglash shu oilada shakllanmog'i zarur. Burch - ota-onadagi farzand burchi, farzand oldidagi ota-onadagi burchi vazifalari aynan oilada shakllanishiga erishish zarur. Bu o'rinda oila, mакtab, jamoatchilik hamkorligini ta'minlash lozim.

Vatanparvarlik hissini o'z farzandi qalbiga singdirolgan ota-onaning, shunday ruh, bilan yashaydigan xalqning kelajagi porloqdir. Yurtini sevgan, uning porloq, kelajagiga ishongan har bir fuqaro, har bir kishi uchun yurt taraqqiyotiga ulush qo'shish asosiy maqsadga aylanadi.

Oilada kichik oilaviy biznesni yo'lga qo'yish, oilaviy korxonalar, oila pudratini tashkil etish dehqon, fermerlik faoliyatini kuchaytirish oilada tadbirkorlikni, yo'lga qo'yish unda «Usta-shogird» an'anasi asosida oilaviy kasanachilik faoliyatidan keng foydalanish, qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishslash korxonalari tashkil etish oilada to'kinlik va farovonlikni ta'minlash uchun zamindir. Har tomonlama badastur oilada esa jismonan va ma'nana sog'lom tadbirkor, ishbilarmon, mehnatsevar shaxs shakllanadi va voyaga yetadi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tarbiyachilar tomonidan o'tkaziladigan ta'limiy faoliyatlar jarayonida bolalarda mustaqil fikrlash ko'nikma va malakalari hosil qilinadi, tarbiyachining so'zini tinglash, o'rtoqlari bilan gaplashmaslik, har bir tarbiyachi tomonidan berilgan savollarga javob berishga harakat qilish, tarbiyachi tomonidan aytilgan fikrlarni takrorlashga o'rgatib boriladi. Har bir yosh guruhlarda qancha mashg'ulot o'tkazish maktabgacha ta'lim muassasasi ta'lim-tarbiya dasturida belgilab qo'yilgan. Har bir Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida metodik xonalar

mavjud bo'lib, unda maktabgacha ta`lim tashkilotlarida ta`lim-tarbiya dasturining hamma bilimlari bo'yicha metodik qo'llamalar bo'ladi. Tarbiyachi ta`limiy faoliyat jarayonida yangi pedagogik tehnologiya materiallaridan va tarbiyaning samarali metod va usullaridan foydalanadi. Bolaning yoshi, ruhiy-fiziologik xususiyatlari inobatga olinsa, tarbiya berishning samaradorligi oshadi. Tarbiyachi har bir bolaning imkoniyatlarini aniqlab olishi kerak, bolalar o'zi yashayotgan jamoaga munosabatiga qarab bir necha guruhlarga bo'linadi:

1-guruh: ijobjiy xulqli bolalar bo'lib, ular tez do'stlashadilar. Ularni jamoa a'zolari hurmat qiladi. Bu toifadagi bolalar jamoaning faollari bo'lib, tarbiyachi jamoa munosabatlarini o'rnatishda ularga suyanadi.

2-guruh: faol tashabbusga qo'shiladi, ammo beqaror bo'ladi.

3-guruh: tortinchoq bo'lib, o'yinda qatnashmaydilar, mashg'ulotlarda sust bo'ladilar.

Bunday bolalarga alohida e'tibor zarur. Tarbiyachi guruhdagi har bir bolaga individual yondashib, ularning bir-biri bilan o'z aro munosabatga kirishib, do'stlashishiga yordam beradi. Maktabgacha ta`lim tashkilotining asosiy pedagogik vazifasi – bolalarni yuksak ma'naviy-axloqiy ruhda tarbiyalash va ularni maktabda o'qishga har tomonlama tayyorlashda ota-onalarga muntazam ravishda yordam ko'rsatishdan iborat: Maktabgacha tarbiya tashkiloti xodimlarining eng birinchi vazifasi - maktabgacha ta`lim tashkiloti tarbiyalanuvchilarining ota-onalari va oilasining boshqa a'zolari ongida bola tarbiyasida oila birinchi darajali ahamiyatga egaligi va har bir oila bolalarining faollashuvida oilaviy va ijtimoiy tarbiyaning birligiga erishilgandagina kutilgan natijaga olib kelishiga chuqur ishonch uyg'otishdir. Bola maktabgacha ta`lim tashkilotlarida olgan bilimlarini maktabda davom ettirishga shundagina qiynalmaydilar.

Oila bilan ishlashda maktabgacha ta`lim tashkilotining asosiy vazifalari:

- hamkorlikni yo'lga qo'yish; biznes aloqasi har bir tarbiyalanuvchining oilasi bilan;

- bolalarni rivojlantirish va tarbiyalash uchun sa'y-harakatlarni birlashtirish; - maktabgacha tarbiyachilar va ota-onalar o'rtasida o'zaro tushunish, muhitini yaratish;
- ota-onalarning ta'lif ko'nikmalarini faollashtirish va boyitish;
- o'z pedagogik qobiliyatlariga bo'lgan ishonchni saqlab qolish.

Maktabgacha ta'lif tashkilotlari va ota-onalar o'rtasidagi o'zaro munosabat tamoyillari quyidagilardan iborat:

- do'stona muloqot uslubi;
- har bir ota-onaga individual yondashish;
- ota-onadan "yuqorida" emas, balki u bilan "birgalikda" hamkorlik qilish;
- ota-onalarni maktabgacha ta'lif tashkiloti faoliyatiga tayyorgarlik ko'rish va ishtirok etishga jalb qilishni ko'zda tutadi.

Xulosa o'rnila aytish lozimki, Maktabgacha ta'lif tashkilotida oila bilan hamkorlik jarayonida oilaviy ta'lif an'analarini qayta tiklash, ota-onalar, bolalar va tarbiyachi-pedagoglarni qiziqishlar va sevimli mashg'ulotlar birlashmalariga jalb qilish, qo'shma ishlarni tashkil etish bilan bog'liq vazifalarni nazarda amalga oshirishda ota-onalar ham hamkorlikdagi amaliy ishlarni yo'lga qo'yishda tarbiyachilarga amaliy yordam ko'rsatishlari lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Karimov I.A. Barkamol avlod – O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. – Toshkent: Sharq. 1997.
2. O'zbekiston Respublikasining «Ta'limi to'g'risida»gi Qonuni.
3. Maktabgacha yoshdagi bolalar ta'lif- tarbiyasiga qo'yiladigan davlat talablari. Tuzuvchilar Rasulova M, Abdurahmonova X. va boshqalar. – Toshkent, 2000.
4. Bolalarni maktabga o'qishga tayyorlash (ilmiy maqolalar to'plami). Toshkent: O'z PFITI, 1997.
5. Tolipov O'. Usmonboeva M., Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – T.: Fan. 2006.
6. D.Q.Asqarova. Bolalarni maktab ta'limga tayyorlash metodikasi. Namangan-2020.